

Vlaams
Parlement

ingediend op **598** (2020-2021) – Nr. 2
3 juni 2021 (2020-2021)

Verslag

namens de Commissie voor Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking
en Toerisme
uitgebracht door Maarten De Veuster en Johan Deckmyn

over het ontwerp van decreet

tot instemming met de overeenkomst
tussen de regering van het Koninkrijk België
en de regering van de Republiek Benin
betreffende het luchtvervoer,
ondertekend te Cotonou op 9 januari 2018

Samenstelling van de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme:

Voorzitter: Cathy Coudyser.

Vaste leden:

Cathy Coudyser, Maarten De Veuster, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Karl Vanlouwe;
Johan Deckmyn, Carmen Ryheul, Kristof Slagmulder;
Karin Brouwers, Vera Jans;
Gwendolyn Rutten, Emmily Talpe;
Staf Aerts, Tine Van den Brande;
Annick Lambrecht.

Plaatsvervangers:

Maike De Vreese, Andries Gryffroy, Sofie Joosen, Steven Vandeput, Manuela Van Werde;
Adeline Blancquaert, Stefaan Sintobin, Anke Van dermeersch;
Martine Fournier, Orry Van de Wauwer;
Marino Keulen, Bart Tommelein;
Chris Steenwegen, Jeremie Vaneeckhout;
Steve Vandenberghe.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

Documenten in het dossier:

598 (2020-2021) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

599 (2020-2021) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

781 (2020-2021) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

782 (2020-2021) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

783 (2020-2021) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

784 (2020-2021) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

INHOUD

1. Inleidende uiteenzetting door minister Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken	4
2. Bespreking	5
2.1. Johan Deckmyn	5
2.2. Staf Aerts	5
2.3. Emmily Talpe	6
2.4. Antwoord van minister Lydia Peeters	6
3. Stemming	6

Op 25 mei 2021 besprak de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme zes ontwerpen van decreet houdende instemming met de overeenkomsten tussen het Koninkrijk België en respectievelijk de Republiek Benin, de Republiek Ivoorkust, de Republiek Mali, de Republiek Togo, de Republiek Congo en de Republiek Gabon betreffende luchtvervoer of luchtdiensten.

Het gaat om:

- het ontwerp van decreet tot instemming met de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van de Republiek Benin betreffende het luchtvervoer, ondertekend te Cotonou op 9 januari 2018 (*Parl.St. VI.Parl. 2020-21, nr. 598/1*);
- het ontwerp van decreet tot instemming met de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van de Republiek Ivoorkust betreffende het luchtvervoer, ondertekend te Abidjan op 25 oktober 2017 (*Parl.St. VI.Parl. 2020-21, nr. 599/1*);
- het ontwerp van decreet tot instemming met de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van de Republiek Congo betreffende het luchtvervoer, ondertekend te Brussel op 12 juni 2018 (*Parl.St. VI.Parl. 2020-21, nr. 781/1*);
- het ontwerp van decreet tot instemming met de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van de Republiek Mali betreffende het luchtvervoer, ondertekend te Bamako op 29 augustus 2017 (*Parl.St. VI.Parl. 2020-21, nr. 782/1*);
- het ontwerp van decreet tot instemming met de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van de Republiek Togo betreffende het luchtvervoer, ondertekend te Lomé op 13 juni 2019 (*Parl.St. VI.Parl. 2020-21, nr. 783/1*);
- het ontwerp van decreet tot instemming met de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van de Republiek Gabon betreffende de luchtdiensten, ondertekend te Brussel op 28 mei 2018 (*Parl.St. VI.Parl. 2020-21, nr. 784/1*).

(Deze commissievergadering werd als videoconferentie georganiseerd.)

1. Inleidende uiteenzetting door minister Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken

- Inleiding

Deze ontwerpen van decreet stemmen in met zes bilaterale luchtvaartakkoorden van het Koninkrijk België, allen gesloten tussen augustus 2017 en juni 2019. Deze overeenkomsten behoren tot de akkoorden die, sinds de beslissing van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid in 2017, beschouwd worden als gemengde verdragen omdat zowel de federale overheid als de gewesten hiervoor respectievelijk bevoegd worden geacht. Bijgevolg moeten de gewestelijke parlementen hun instemming geven.

Vlaanderen heeft in het verleden reeds ingestemd met vergelijkbare bilaterale luchtvaartakkoorden van het Koninkrijk België met de Staat Qatar, de Democratische Volksrepubliek Algerije, de Federale Republiek Brazilië, de Democratische Republiek Congo en de Republiek Senegal.

De overeenkomsten betreffen de toegang tot het luchtruim. De soevereiniteit van een staat strekt zich namelijk ook uit over het luchtruim boven het grondgebied van de staat, waardoor er slechts vrije toegang is voor luchtvaartuigen van de eigen nationaliteit. In internationale overeenkomsten kunnen staten uitzonderingen

daarop formuleren, zoals geregeld wordt in de zes luchtvaartakkoorden die hier voorliggen voor instemming.

– Inhoud van de overeenkomsten

Bilaterale luchtvaartakkoorden omvatten de beginselen van de opsomming van de uitgewisselde vrijheden, de aanwijzing van de luchtvervoerders, de capaciteit van de ingezette vervoersmiddelen, de reismogelijkheden en landingspunten, de tarievenregeling en de beveiliging van de vluchten.

Het akkoord en zijn uitvoeringsbepalingen voorzien in alle exploitatiemogelijkheden die de luchtvaartmaatschappijen van beide landen wensen, zowel op het gebied van het aantal vluchten per week als op het gebied van de uitgewisselde rechten.

Vlaanderen heeft over verschillende bepalingen in deze luchtvaartakkoorden een adviserende rol of een exclusieve bevoegdheid. De bepalingen die betrekking hebben op de adviesbevoegdheid van de gewesten omvatten verkeersrechten en de beveiliging van de luchtvaart. De artikels betreffende gebruikersvergoedingen en grondafhandeling behandelen exclusieve gewestelijke bevoegdheden.

– Vorm van de overeenkomsten

Deze bilaterale luchtvaartakkoorden bestaan telkens uit de juridische tekst van het akkoord zelf en een operationeel memorandum van overeenstemming. Het memorandum van overeenstemming maakt geen voorwerp uit van de instemmingsakte. Deze akkoorden bestaan grotendeels uit standaardbepalingen van de Conventie van Chicago en van de EU.

– Adviezen

MORA (Mobiliteitsraad van Vlaanderen) gaf aan geen uitgebreid technisch advies te willen geven wegens de beperkte beleidsimpact.

De Raad van State bracht advies uit over de voorontwerpen van decreet. In dat advies werden enkele opmerkingen geformuleerd. Waar nodig werd het ontwerp van decreet daaraan aangepast.

2. Bespreking

2.1. Johan Deckmyn

Johan Deckmyn merkt op dat het opschrift van een van de akkoorden verschilt van die van de andere akkoorden. In de meeste titels is er sprake van luchtvervoer, in een van luchtdiensten. Is er een inhoudelijk verschil tussen beide termen?

2.2. Staf Aerts

Staf Aerts wijst op de huidige fiscale voorkeursbehandeling van de luchtvaart, terwijl het om het transportmiddel gaat met de grootste klimaatimpact. In artikel 11, 1, van de overeenkomst (598/1) staat dat het verboden is om belastingen te heffen op brandstof voor de vluchten naar de verschillende bestemmingen. Klopt het dat het verboden is om daar in de toekomst werk van te maken? Als dit blijvend gebetonneerd wordt in bilaterale verdragen is dat voor de Groenfractie een drempel om het ontwerp van decreet goed te keuren. Het geniet vanzelfsprekend de voorkeur om dit op Europees vlak aan te pakken, maar een aantal landen heft wel belasting op de brandstof. Als België die piste zou volgen en de opbrengst ervan zou investeren in internationale treinverbindingen kan er een win-winsituatie voor

de klimaatambities gerealiseerd worden. Hij heeft begrepen dat het Vlaams Parlement internationale verdragen niet kan amenderen. Groen zal zich dus onthouden bij de stemming: bilaterale verdragen mogen deze klimaatonvriendelijke regeling niet betonen.

2.3. Emmily Talpe

Minister Lydia Peeters stelde dat de MORA geen uitgebreid technisch advies wou geven wegens de beperkte beleidsimpact. Anderzijds leest *Emmily Talpe* wel dat MORA vraagt om de Vlaamse stakeholders sneller en op een transparante manier te betrekken bij overleg over toekomstige verdragen in deze zin. Wat doet de minister daarmee?

2.4. Antwoord van minister Lydia Peeters

Minister *Lydia Peeters* antwoordt Johan Deckmyn dat het verschil in de opschriften te wijten is aan de letterlijke overname van de opschriften van de overeenkomsten onderling.

Wat de vraag van Staf Aerts betreft antwoordt de minister dat de federale overheid daarvoor bevoegd is. De minister meent dat daarmee tegemoetgekomen wordt aan de bekommernis van Staf Aerts¹.

Op de vraag van Emily Talpe antwoordt de minister dat de beleidsimpact beperkt is. Vlaanderen kan enkel instemmen met de verdragen. MORA wou daarom geen concreet advies geven. Los daarvan zit de minister vaak samen met MORA voor de wettelijke uitrol van de Vlaamse luchthavenvisie. Op dit ogenblik loopt daarvoor een kosten-batenanalyse en werd daarover al overlegd met MORA. Het is zeker niet zo dat MORA niet betrokken wordt bij het luchthavenbeleid. In dit geval was de beleidsimpact zo beperkt dat MORA geen advies wenste te geven.

3. Stemming

De leden gaan akkoord om meteen over het geheel van elk ontwerp van decreet te stemmen.

Het ontwerp van decreet tot instemming met de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van de Republiek Benin betreffende het luchtvervoer, ondertekend te Cotonou op 9 januari 2018 werd aangenomen met 12 stemmen bij 1 onthouding.

Het ontwerp van decreet tot instemming met de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van de Republiek Ivoorkust betreffende het luchtvervoer, ondertekend te Abidjan op 25 oktober 2017 werd aangenomen met 12 stemmen bij 1 onthouding.

Het ontwerp van decreet tot instemming met de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van de Republiek Congo betreffende het

¹ Aanvullende verduidelijking op vraag van het kabinet van minister Lydia Peeters:

Het artikel over douane en accijnzen betreft een federale materie waar Vlaanderen geen bevoegdheid over heeft, noch de volle noch adviserend. Dit valt dus niet binnen de reikwijdte van het instemmings-decreet. Het artikel vindt zijn oorsprong in het artikel 24 van het Verdrag van Chicago betreffende het verlenen van vrijstellingen voor internationaal luchtvervoer. Overeenkomstig EU-wetgeving heeft België tijdens alle onderhandelingen gevraagd om de mogelijkheid om een belasting op brandstof op te leggen, mee op te nemen in de overeenkomsten. Waar dit verzoek niet altijd werd ingewilligd door de andere verdragsluitende partij, bijvoorbeeld in het geval van de overeenkomst met Benin (598/1), zoals terecht aangehaald door Staf Aerts, wisten andere staten dit wel te aanvaarden.

Sowieso is de federale overheid daarvoor bevoegd. De minister meent dat daarmee tegemoetgekomen wordt aan de bekommernis van Staf Aerts.

luchtvervoer, ondertekend te Brussel op 12 juni 2018 werd aangenomen met 12 stemmen bij 1 onthouding.

Het ontwerp van decreet tot instemming met de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van de Republiek Mali betreffende het luchtvervoer, ondertekend te Bamako op 29 augustus 2017 werd aangenomen met 12 stemmen bij 1 onthouding.

Het ontwerp van decreet tot instemming met de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van de Republiek Togo betreffende het luchtvervoer, ondertekend te Lomé op 13 juni 2019 werd aangenomen met 12 stemmen bij 1 onthouding.

Het ontwerp van decreet tot instemming met de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van de Republiek Gabon betreffende de luchtdiensten, ondertekend te Brussel op 28 mei 2018 werd aangenomen met 12 stemmen bij 1 onthouding.

Cathy COUDYSER,
voorzitter

Maarten DE VEUSTER
Johan DECKMYN,
verslaggevers